

Totalværktøjet

**En guide til, hvordan du kommer i gang
med at anvende Totalkonceptets
beregningsværktøj for rentabilitet**

Intelligent Energy Europe Programme
of the European Union

Version 1.2: Maj 2016

Alt ansvar for indholdet af dette dokument tilfalder koncipisten. Indholdet er dermed ikke nødvendigvis et udtryk for en officiel holdning i EU. EACI eller EU-kommissionen er således heller ikke ansvarlig for resultater, der måtte fremkomme som følge af brugen af indholdet.

Denne Totalværktøjet guide er udviklet som led i projektet "The Total Concept method for major reduction of energy use in non-residential buildings", støttet af Intelligent Energy Europe programmet.
Kontrakt nummer: IEE/13/613/SI2.675832

Projekt hjemmeside: www.totalconcept.info

Guiden er udviklet af: CIT Energy Management AB
www.energy-management.se

Denne vejledning er oversat til dansk af Rambøll og redigeret af Bygherreforeningen
Kontaktperson: Pawel Krawczyk, Rambøll
e-mail: palk@ramboll.dk
www.ramboll.dk
Version 1.2 – Maj 2016

Co-funded by the Intelligent Energy Europe
Programme of the European Union

I ansvar for indholdet af dette dokument tilfalder koncipisten. Indholdet er dermed ikke nødvendigvis et udtryk for en officiel holdning i EU. EACI eller EU-kommissionen er således heller ikke ansvarlig for resultater, der måtte fremkomme som følge af brugen af indholdet.

Indhold

1	Introduktion	3
2	Start	4
2.1	Nyt projekt / New project	5
2.2	Nationale indstillinger / National settings	5
3	Økonomi / Economy	6
4	Bygning / Building	7
5	Tiltagsdata / Measures data	8
6	Grafer / Graphs.....	12
6.1	Forskellige grafer / Different graphs	12
6.2	Grafiske indstillinger / Graphics settings	14
7	Data	17
8	Rapport / Report data	18

1 Introduktion

Denne vejledning er udviklet til at angive de grundlæggende retningslinjer for, hvordan man anvender Totalkonceptets beregningsværktøj *Totalværktøjet* til at udføre rentabilitetsberegninger af en pakkeløsning baseret på Totalkoncept-metoden.

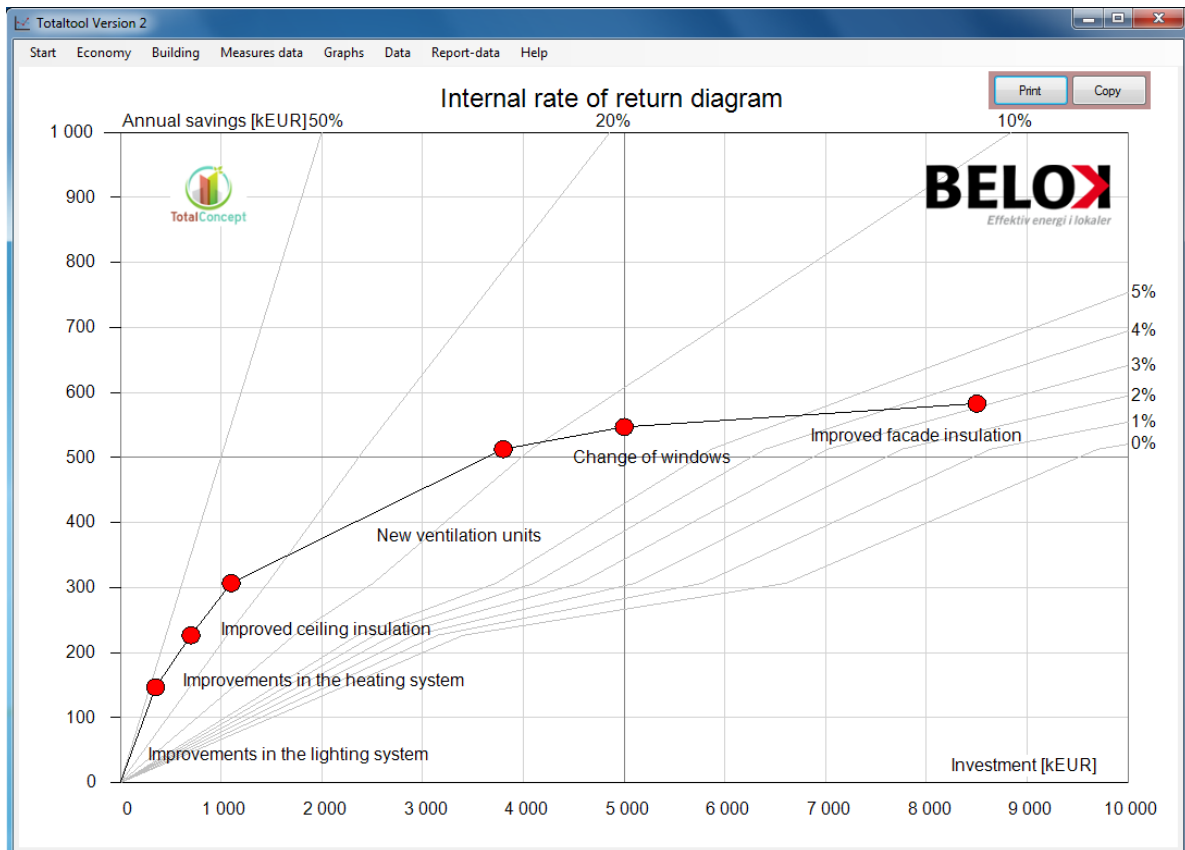
Totalværktøjet (Totalværktøjet) er en væsentlig del af Totalkoncept-metoden. Programmet anvendes i trin 1, når de mulige energibesparende tiltag i en bygning er identificeret, de nødvendige investeringsomkostninger og de forventede årlige energibesparelser er opgjort for hvert tiltag, også under hensyntagen til de indvirkninger, som hver af de enkelte tiltag har på hinanden. Hvordan dette gøres er beskrevet i detaljer i kapitel 4.11 i Total Concept Guidebook (guiden kan hentes på totalconcept.info). Disse data anvendes derefter som inputdata i *Totalværktøjet*.

Ved rentabilitetsberegninger med *Totalværktøjet* er det vigtigt at kende kravet til rentabilitet/afkast, defineret ved beregning af *intern rente* (i %), der er fastsættes af af ejendommens ejer/bygherren. Dertil føjes eventuelle andre forhold, der påvirker beregningerne, f.eks energipriser, skønnede stigninger i energipriserne, beregninger af økonomien for hvert tiltag, etc. En tjekliste til de nødvendige oplysninger kan findes i Bilag 6 i Total Concept Guidebook.

Beregningsværktøjet *Totalværktøjet* er et separat program, der kan installeres i et Windows-miljø og downloades fra www.totalconcept.info. Bemærk venligst, at programmet er mest anvendelig ved fuld skærmvisning.

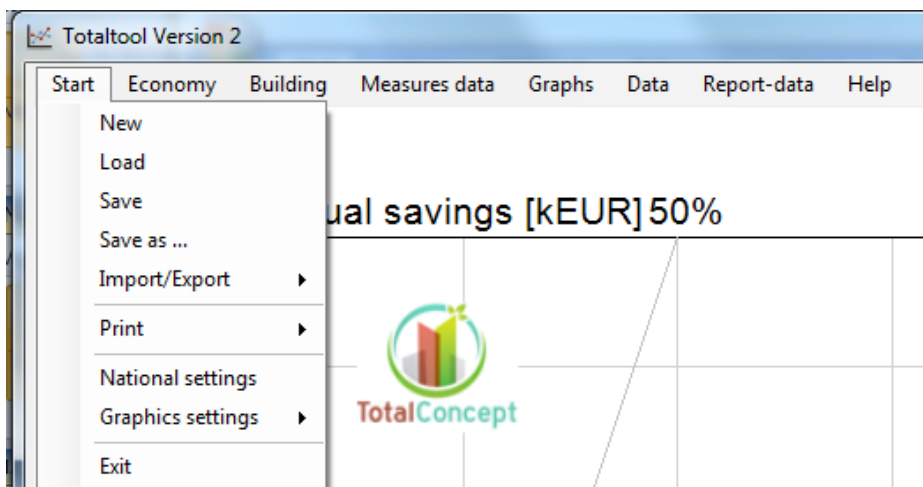
2 Start

Efter installation af programmet og det er startet op, vises følgende skærm:

Startskærmen viser et *intern rente* - diagram af en pakkeløsning bestående af en række forslag til tiltag, der er baseret på standarddata. Når standarddata ændres, vil diagrammet også ændre sig.

Hovedmenuen kan ses i toppen af skærmen. Den første kommando på hovedmenuen er **Start**:

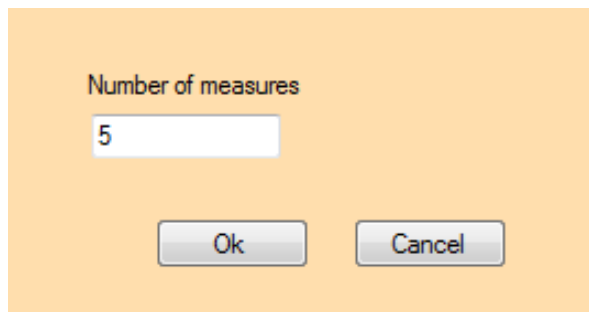

Fra **Start**-menuen kan du starte et nyt projekt ved at vælge *New*, åbne tidligere gemte filer ved at vælge *Load* og gemme dine filer ved at klikke på *Save* eller *Save as*. Ved at vælge *Import/export* kan du også overføre data til/fra programmet.

Vælg *Print*, hvis du vil udskrive det interne rente-diagram eller andre diagrammer og/eller indtastet data. Du kan også gøre dette direkte på diagrammets side og/eller siden med indtastet data.

2.1 Nyt projekt / New project

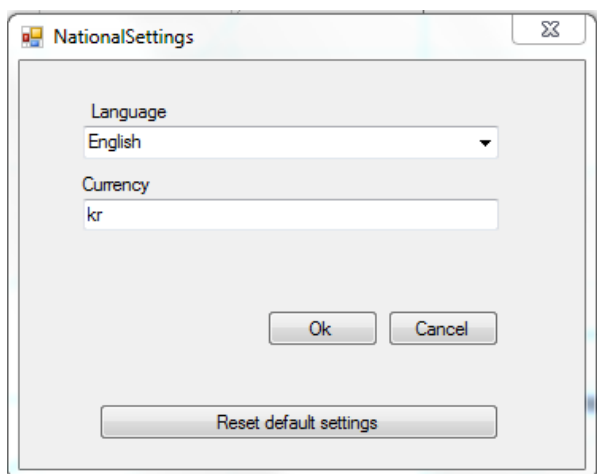
For at starte et nyt projekt vælg **New** fra menuen under **Start**. Sæt derefter antallet af tiltag, du foreløbigt vil tilføje til din pakkeløsning i det viste vindue:

A small dialog box with an orange background. It has a label 'Number of measures' above a text input field containing the number '5'. Below the input field are two buttons: 'Ok' and 'Cancel'.

Du kan altid tilføje eller slette tiltag senere. Ved at give dette første nummer for tiltag, ryddes tabellen fra eksempeltiltag med standardværdier.

2.2 Nationale indstillinger / National settings

Beregningsværktøjet *Totalværktøjet* findes i øjeblikket på følgende sprog: engelsk, svensk, norsk, dansk, finsk og estisk. Sprogindstillingerne kan ændres ved at vælge **National settings** fra **Start**-menuen. Bemærk, at programmet bør genstartes efter ændring af sprog.

A standard Windows-style dialog box titled 'NationalSettings'. It contains two settings: 'Language' with a dropdown menu showing 'English', and 'Currency' with a text input field showing 'kr'. At the bottom, there are three buttons: 'Ok', 'Cancel', and 'Reset default settings'.

Under **National settings** kan man også tilføje egen valuta, som vil blive vist i tabeller og diagrammer, f.eks ændring fra kr til DKR, NOK, EUR, etc.

3 Økonomi / Economy

Hvis du vil angive de grundlæggende inputdata for de forskellige økonomiske parametre, vælg **Economy** fra hovedmenuen, der åbner følgende vindue:

Economy data

Package of measures

Calculation interest rate: 5 %

Economic calculation period: 10 Year

Energy/resource prices and power tariffs

Energy Price	Relative price increase above inflation [%]	Power tariff kEUR/kW
Heat energy: 0,6 EUR/kWh	0	0,001
Electricity: 0,9 EUR/kWh	0	0,001
District cooling: 0,7 EUR/kWh	0	0,001
Water: 25 EUR/m³	0	
Other costs	0	

Value estimation method

Method of property value estimation: Cash Flow Method

Growing Coef (Cash flow): 2 (Cash Flow Method)

Net capitalization Factor: 1 (Net Capitalization Method)

Linear price increase (selected), Linear price increase with 1 breakpoint, Linear price increase with 2 breakpoints, Fixed price at 2 levels, Fixed price at 3 levels

Ok Cancel

I denne menu skal du angive rentabilitetskravet, der er fastsat af ejendommens ejer/bygherren, beregningens rente (i %) og (forventet) relativ energiprisstigning over inflationen i forhold til forskellige energiformer (i %). Hvordan du tager hensyn til relative energiprisstigninger i interne rente-diagrammer er beskrevet i detaljer i Total Concept Guidebook.

Med *Totalværktøjet* er det også muligt at foretage af *Life Cycle Cost* (LCC) - beregninger for hvert tiltag. I menuen skal du angive økonomisk beregningsperiode, der gælder for LCC-beregninger.

Bemærk venligst, at den økonomiske beregningsperiode i datavinduet *Economy data* gælder kun for LCC- beregninger. Ved rentabilitetsberegninger af en pakke af tiltag, baseret på intern rente-metode, bør du angive økonomiske beregningsperioder separat for hvert tiltag under ***Measures data***-vinduet (se detaljer i næste kapitel i denne vejledning).

I menuen ***Economy data*** bør priser for energi, ressourcer samt energitakster præciseres. Disse priser anvendes til at omregne årlige energibesparelser til de årlige økonomiske besparelser. Enhederne i de priser, der er vist i denne menu, svarer til de gældende valutaer i ***National settings***.

Input data om el-takster anvendes, når forbedrende el-foranstaltning indgår i beregningen af de årlige besparelser. Forskellige prismodeller til el-takster kan anvendes som inputdata, f.eks lineær prisforhøjelse, prisniveauer mv.

Det sidste felt i ***Economy data*** bliver anvendt til at beregne indvirkningerne af energibesparende foranstaltninger/pakkeløsningen i forhold til ændringer i ejendomsværdibeskatningen. Vurdering af værdien af en ejendom kan gøres ved hjælp af tre forskellige metoder: Cash Flow Metode; Nettoaktivering Metode; Dividende Udbytte Metode. Indsæt passende inputparametre for at anvende de forskellige estimationsmetoder i beregningerne.

4 Bygning / Building

Alt relateret til den nuværende bygning skal angives i menuen **Building** - under hovedmenuen.

Building data

Property value before: 2300000 [MEUR]

Building area: 8500 [m²]

Energy use before measures

Heat energy: 935 MWh/year

Electricity for building: 382.5 MWh/year

Electricity for tenants: 255 MWh/year

Other: 54 kEUR/year

☒ Divide electricity use

☐ Building has district cooling

☐ Analyse water savings

☐ Analyse power savings

Power demand before measures

Ok Cancel

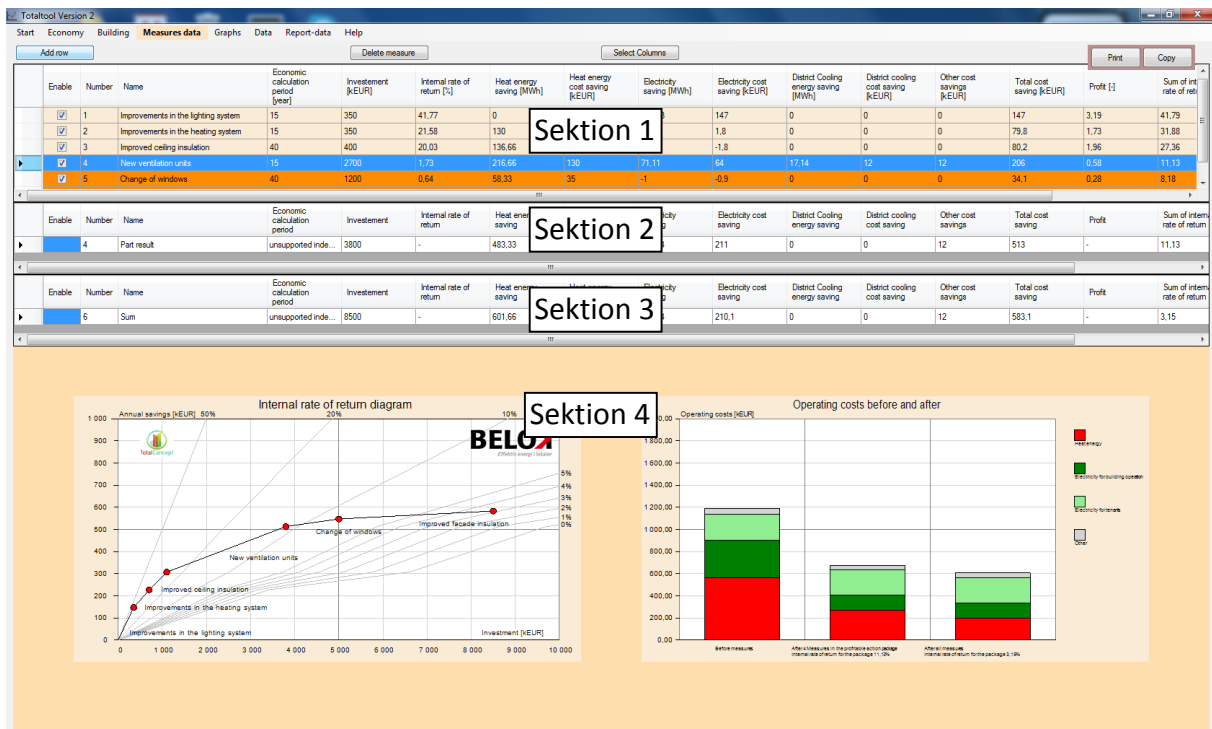
I Building-data-menuen kan du angive bygningsområdet [m²], energiforbrug og effektbehov *inden* tiltag, hvis el-besparelser er inkluderet. Andre årlige driftsomkostninger, bortset energiomkostninger, kan også angives her ved at indsætte data i boksen "Other". Data bliver anvendt til at illustrerer de samlede driftsomkostninger før og efter tiltag.

El-forbrug før tiltag er som standard opdelt i bygnings-el (el til bygningsdrift) og lejer-el. Hvis dette ikke ønskes, kan man fjerne markeringen i feltet "Divide electricity use".

Aktivér boksen "Analyse water savings", når der er tiltag i pakkelsen, som udover energibesparelser, også fører til årlige vandbesparelser (i m³/år).

5 Tiltagsdata / Measures data

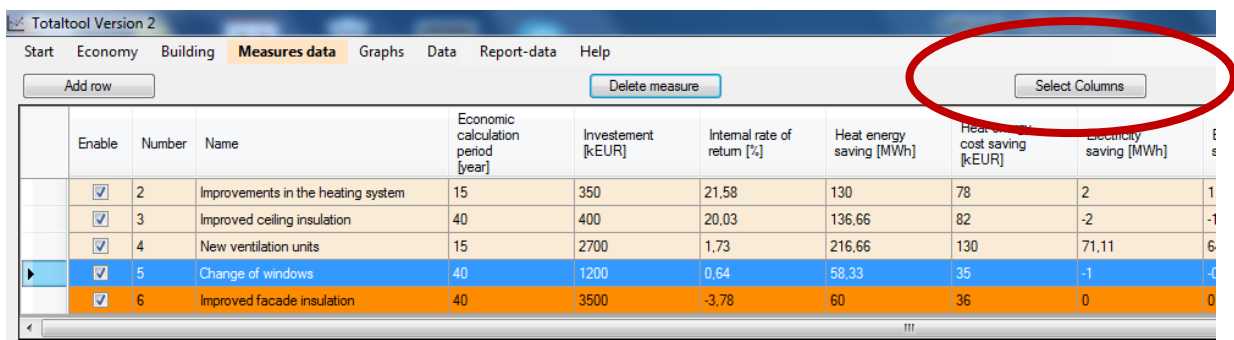
Measures data, der er valgt fra hovedmenuen, er hovedvinduet, hvor oplysninger om alle tiltag er indsat og rentabilitetsresultater kan ses i detaljer.

Vinduet **Measures data** er delt op i følgende sektioner:

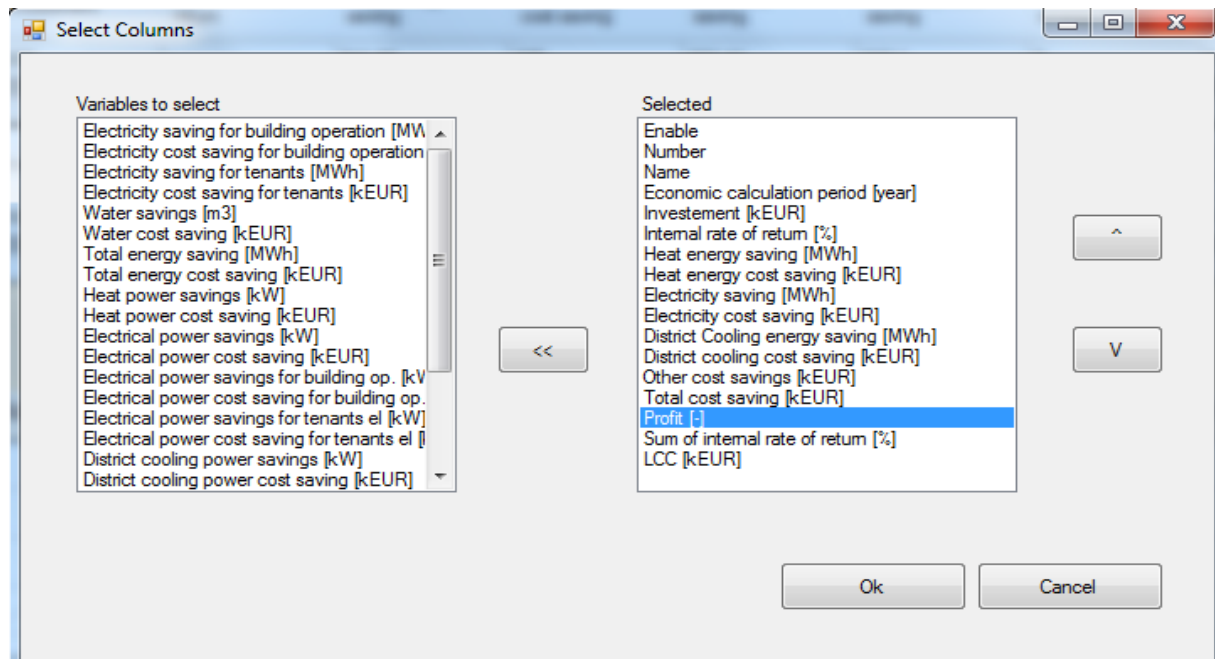
- Sektion 1: Datainput og rentabilitetsresultater for alle individuelle foranstaltninger
- Sektion 2: Rentabilitetsdelresultater, herunder tiltag i prioriteret rækkefølge, som er markeret med blå farve. Det betyder, at hvis du f.eks. markerer 4. række i sektion 1-tabellen vil sektion 2's tabeller vise en opsummering af foranstaltning 1 til 4.
- Sektion 3: Resultater for rentabilitet, herunder alle tiltag i sektion 1.
- Sektion 4: Resultater for rentabilitet på et intern rente-diagram (pakkøløsning med "aktiverede" foranstaltninger) og driftsomkostninger før og efter gennemførelsen af tiltag. Disse diagrammer kan også ses, når du vælger **Graphs** fra hovedmenuen.

Du kan vælge, hvilke data og resultater, der vil blive præsenteret i datatabel (afsnit 1, 2 og 3) ved at klikke på "Select Columns", vist over datatabel:

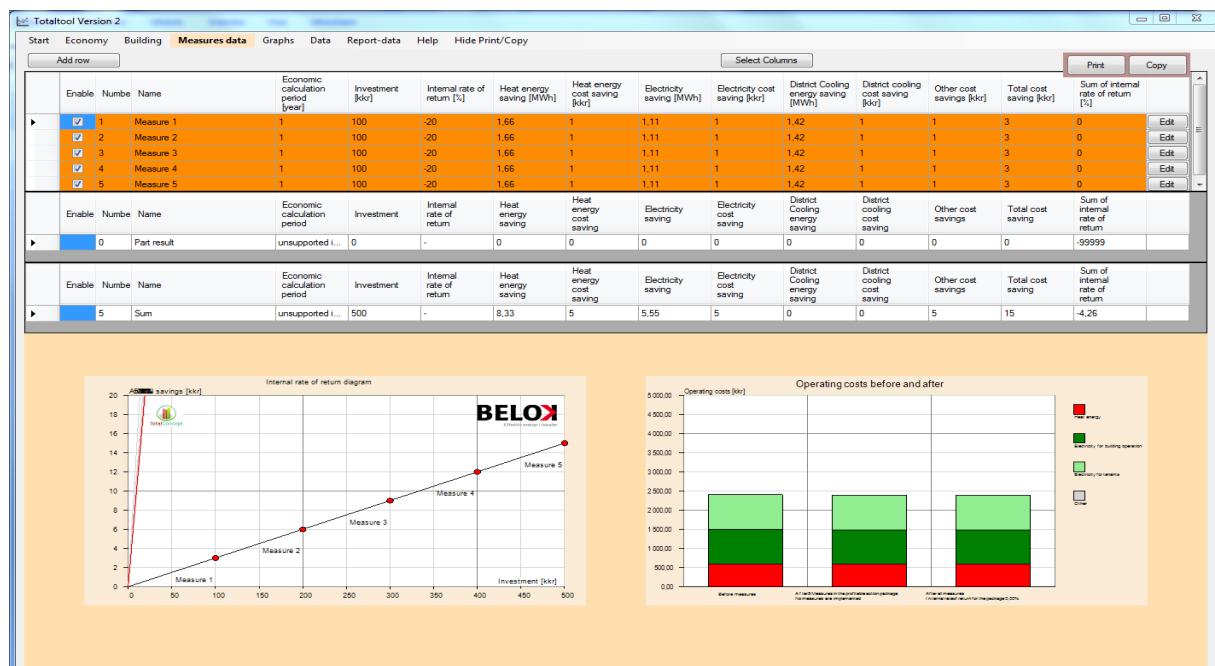

Ved at aktivere de forskellige kolonnenavne i venstre eller højre vindue kan du tilføje eller fjerne dem fra datatabellerne. Venstre vindue viser liste over oplysninger, der kan føjes til de datatabeller, der er beskrevet i sektion 1, 2 og 3 i forbindelse med **Measures data**. Højre vindue viser en liste over data, der aktuelt er vist i datatabellen i sektion 1, 2 og 3 i forbindelse med **Measures data**.

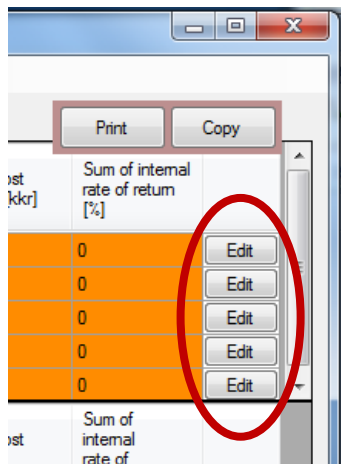
Bemærk at alle de besparelser, der er anført i datatabellen, er årlige besparelser.

I kapitel 2.1 i denne vejledning blev retningslinjerne for, hvordan man starter op med et nyt projekt, beskrevet. Dette gøres ved at vælge **New** fra **Start**-menuen og derefter indsætte antallet af tiltag, man foreløbigt vil tilføje til sin pakkeløsning. Når man har klikket på OK, vil standarddataene, der anvendes for eksempeltiltagene, blive fjernet, som vist på billedet nedenfor.

For at tilføje data til tiltag, klik på "Edit" i slutningen af hver tiltagslinje.

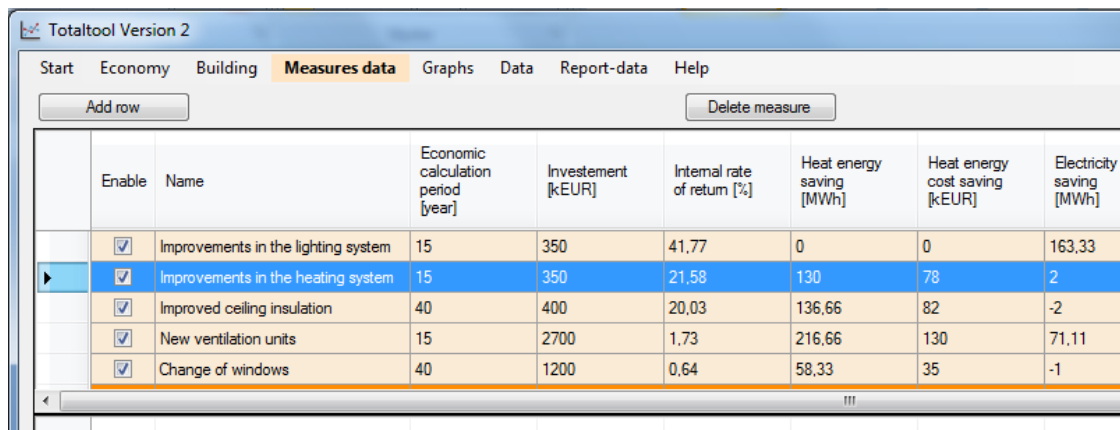
I det viste vindue nedenfor skal man angive betegnelsen for tiltaget, økonomisk beregningsperiode (i år), investeringsbehov (kEUR, kSEK eller anden valuta) og de årlige besparelser. De årlige besparelser kan specificeres som energibesparelser (aktiver *energy/ressources* som input) eller som omkostningsbesparelser (aktiver *Costs* som input). Du kan også vælge at angive besparelser i el eller belastningsomkostninger på samme måde. Alle andre årlige omkostningsbesparelser (undtagen energi- og effektbehovbesparelser) kan specificeres i feltet "Other".

Bemærk, at energibesparelser bør indsættes som MWh/år og vandbesparelser som m³/år.

Aktivering af boksen "Enable" (Aktiver) sikrer, at de specifikke tiltag/foranstaltning, som er inkluderet i beregningen af pakkøløsningen, vises i resultatdiagrammet. Ved at deaktivere boksen, vil tiltaget blive udeladt af beregningerne, men stadig blive vist i tiltagstabellen. Det samme kan gøres i menuen **Measures data** ved at klikke på feltet i den første kolonne "Enable" i datatabellen i sektion 1. Denne funktion er med til at analysere, hvordan pakkøløsningen vil se ud, hvis et eller flere specifikke tiltag udelades.

Boksen "Fix" anvendes til at tvinge et tiltag til at ligge på et bestemt sted i diagrammet, dvs. ikke efter rentabilitetenskravet, der er standarden i programmet.

For at tilføje et nyt tiltag, klikker man på "Add row". Hvis man vil slette et tiltag, aktiveres tiltaget først ved at klikke på den første celle i tiltaget linje (linjen bliver blå) og derefter klikke på "Delete measure".

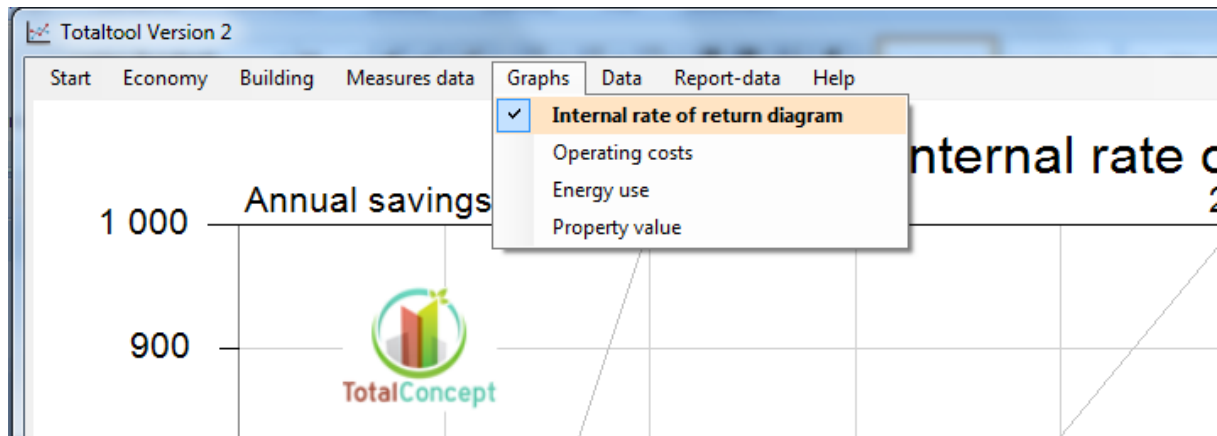

	Enable	Name	Economic calculation period [year]	Investement [kEUR]	Internal rate of return [%]	Heat energy saving [MWh]	Heat energy cost saving [kEUR]	Electricity saving [MWh]
	☒	Improvements in the lighting system	15	350	41,77	0	0	163,33
▶	☒	Improvements in the heating system	15	350	21,58	130	78	2
	☒	Improved ceiling insulation	40	400	20,03	136,66	82	-2
	☒	New ventilation units	15	2700	1,73	216,66	130	71,11
	☒	Change of windows	40	1200	0,64	58,33	35	-1

6 Grafer / Graphs

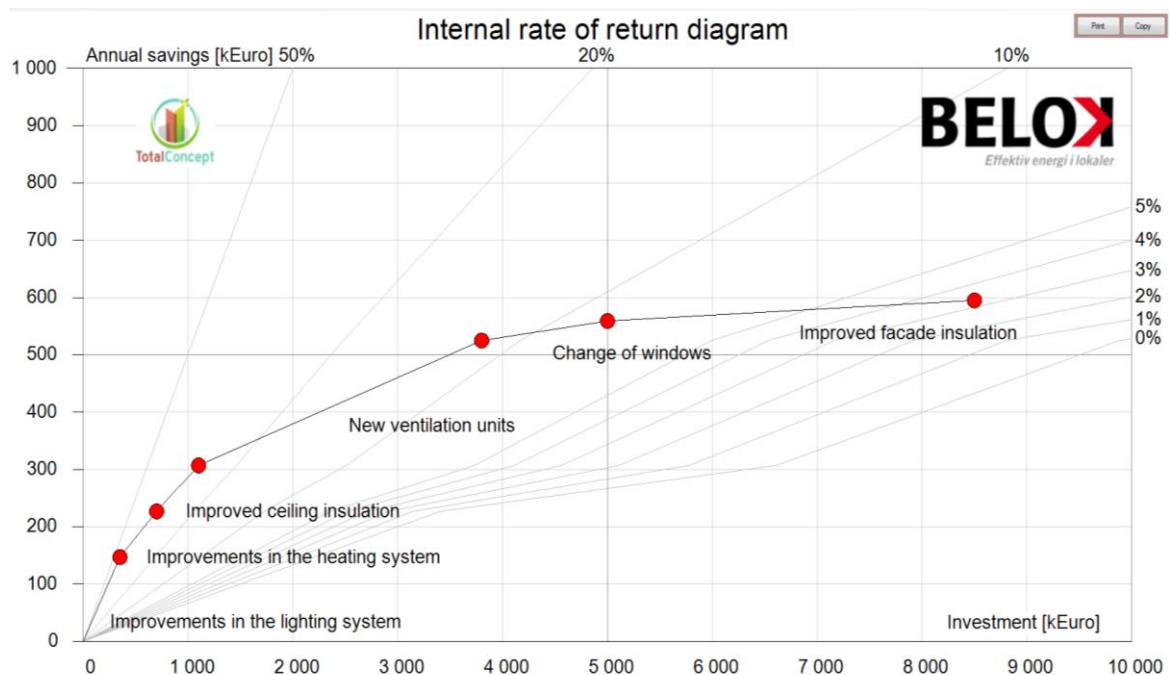
6.1 Forskellige grafer / Different graphs

For at se resultaterne illustreret i grafer i fuldskærmvisning og udskrive eller kopiere disse grafer, gå til *Graphs* på menulinjen, og vælg derefter diagrammet (af de nedenfor viste tre muligheder), du vil vise. Disse diagrammer viser de vigtigste resultater fra *Totalværktøjet's* beregninger.

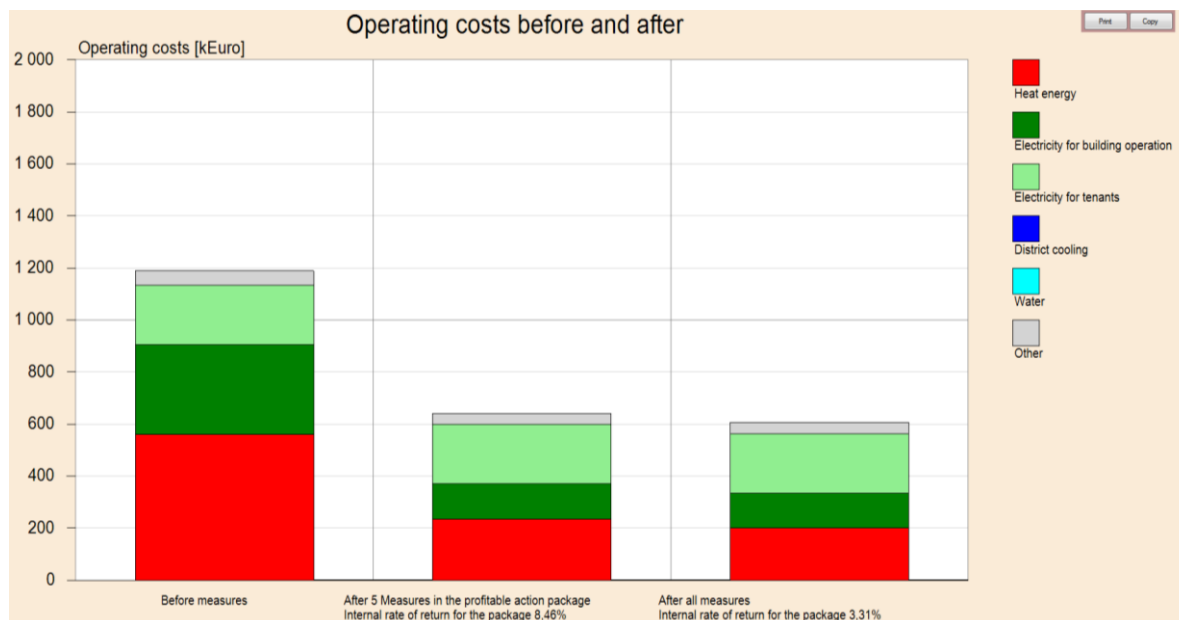

Resultaterne vises i følgende diagrammer:

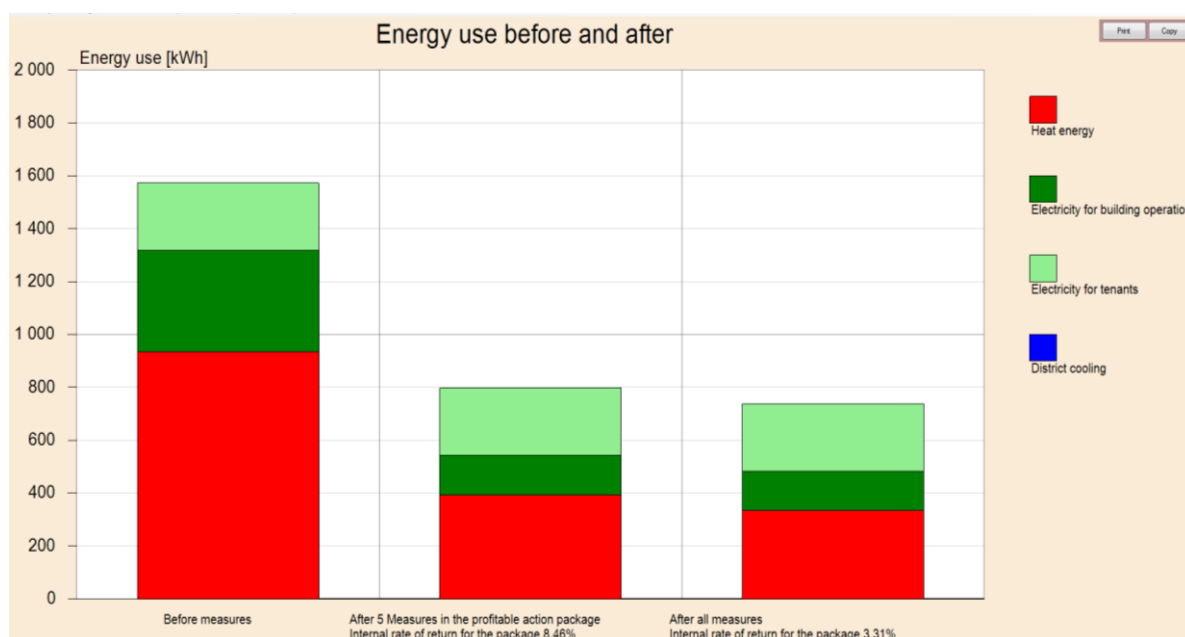
- 1) **Det interne rente-diagram**, der viser pakkeløsningen med alle de tiltag, der er valgt som "Enable" (aktiverede) i *Measures data* - tabellen.

- 2) **Driftsomkostninger før og efter** - diagram, der viser de samlede årlige driftsomkostninger før (venstre søjle) og efter pakkeløsningen (midterste og højre søjle). Resultaterne illustreres i to forskellige situationer: resultater med pakkeløsningen, der opfylder rentabilitetskravet fra ejendommens ejer/bygherren (midterste søjle) og resultater med alle tiltag, der er er valgt som "Enable" i **Measures data** - tabel.

- 3) **Energiforbruget før og efter** - diagram, som viser det årlige energiforbrug før (venstre søjle) og efter pakkeløsningen (midterste og højre søjle). Resultaterne illustreres i to forskellige situationer: resultater med pakkeløsningen, der opfylder rentabilitetskravet fra ejendommens ejer/bygherren (midterste søjle) og resultater med alle tiltag, der er er valgt som "Enable" i **Measures data** - tabellen.

- 4) **Ejendomsværdien før og efter** - diagram, som viser den anslåede ejendomsværdi før (venstre søjle) og efter pakkeløsningen (midterste og højre søjle). Resultaterne er baseret på beregningsmetoden i feltet under **Economy**, hvor inputdataene er udvalgt og illustreres i to forskellige situationer: resultater med pakkeløsningen, der opfylder rentabilitetskravet fra ejendommens ejer/bygherren (midterste søjle) og resultater med alle tiltag, der er valgt som "Enable" i **Measures data** - tabel.

6.2 Grafiske indstillinger / Graphics settings

Du kan ændre design (tekst font, linjer, farve) af de forskellige grafer ved at vælge **Start** i hovedmenuen og fra **Start**-menuen; **Graphics settings**.

Graphics settings er delt op i følgende undermenuer:

- *General (generelt)*
- *Lines for interest rate (linjer for intern rente)*
- *Curves (kurver)*

I **General** kan du ændre skriftstørrelse, farve og placering af overskrift og på akserne i *interne rente-diagrammer*. Deaktiver "Default"- og "Auto"-boksen for at aktivere ændringer for disse indstillinger.

Settings for internal rate of return diagram

Header
 Font ☒ Default
 Arial, size :16
 Adjustment X = 0 Y = 0

Investment axis
☒ Auto
 Max value 10000
 Grid 1 5000
 Grid 2 1000
 Font ☒ Default
 Arial, size :12
 Adjustment X = 0 Y = 0

Annual savings axis
☒ Auto
 Max value 1000
 Grid 1 500
 Grid 2 100
 Font ☒ Default
 Arial, size :12
 Adjustment X = 0 Y = 0

Ok Cancel

I **Lines for interest rate** kan de grafiske indstillinger for rentesatsens linjer justeres.

Settings for internal rate of return lines

	Internal rate of return [%]	Line width	Enable	Text	Colour
▶ 1	0	1	☒	☒	
2	1	1	☒	☒	
3	2	1	☒	☒	
4	3	1	☒	☒	
5	4	1	☒	☒	
6	5	1	☒	☒	

Font Arial, size :12
 Line type Solid
☐ Show label corrections
☒ Show demand rent line

Reset Add Delete Ok Cancel

Ved at klikke i boksen "Enable" vises den særlige rentesatslinje i diagrammet (det bliver synligt). Når du aktiverer feltet "Text" vil renteangivelse (f.eks. 1%) blive vist ved siden af rentelinjen.

Fontstørrelse på teksten og farven på linjerne kan også ændres i denne menu. Antallet af rentelinjer kan justeres at klikke på "Add" (ny linje vises i slutningen af listen) eller "Delete". For at slette en linje skal du først aktivere den særlige linje i tabellen ved at klikke på den første celle i rentesatsens linje (linjen bliver blå) og derefter klikke på "Delete".

Det er også muligt at justere skrifttype, farver og andre indstillinger for tiltagskurver (pakkelseslinjen) i *det interne rente-diagram*. Du kan vælge at ændre indstillingerne for hele kurven (dvs. alle tiltag) eller indstille unikke parametre for forskellige målelinjer i pakkelsen. For at indstille unikke parametre, vælg et tiltag fra listen og klik på "Set".

Settings of measures curve

☒ Show curve **Style of standard curve**

☒ Show name of the measure

Font: Arial size:12 ... Colour Set unique value for measure: Improvements in the lighting s

Line type: Solid Width of the line: 1 Colour Set all as default Set

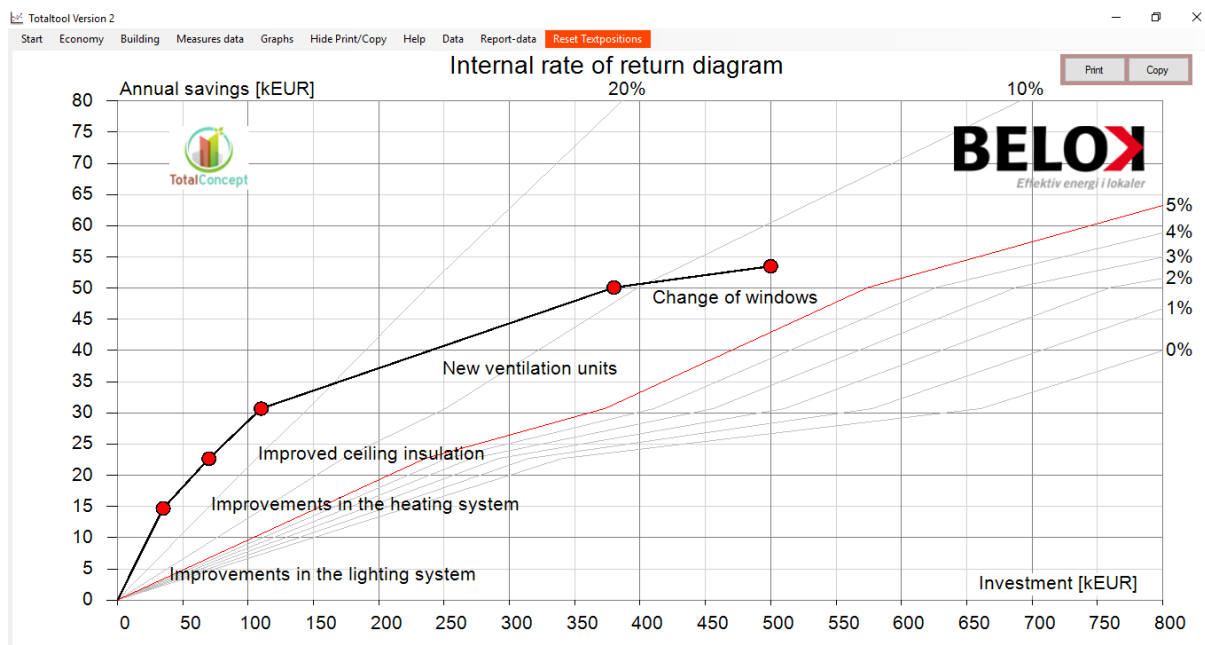
Point type: Circle Point size: 10 Colour Width of the line for point: 1 Colour

☐ Show nr of the measure

☐ Show internal rate of return of the measure

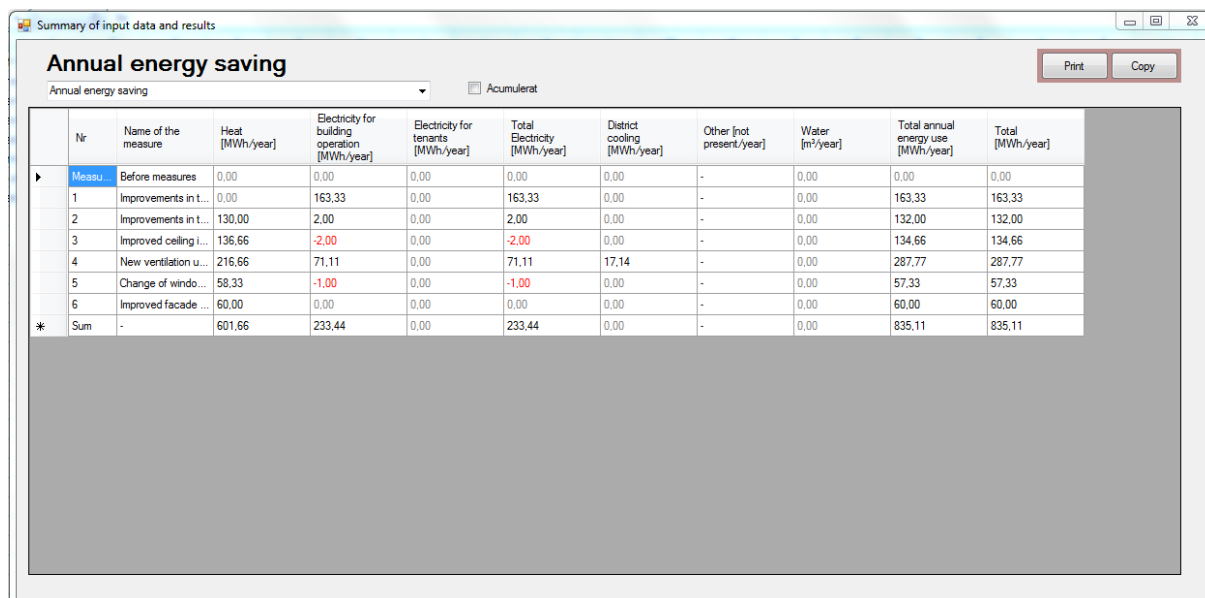
Ok Cancel

For at ændre placeringen af løsningen i *det interne rente-diagram*, klik på tiltaget, der aktiverer teksten (vises på hovedmenuen). Træk derefter teksten til det ønskede sted med musen. For at gendanne tekstplaceringen, klik på Nulstil (*Reset textpositions*) i hovedmenuen.

7 Data

Når du vælger **Data** på hovedmenulinjen kan du se en oversigt for inputdata, der anvendes i beregninger, og resultater af beregningerne i tabelform. Herefter kan du printe eller kopiere teksten efter ønske.

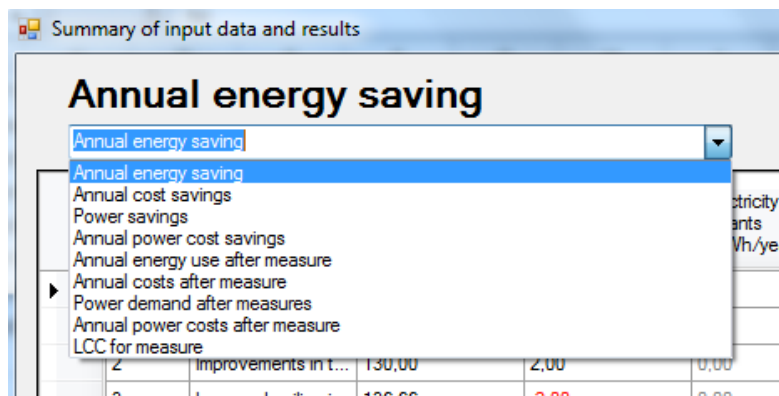

The screenshot shows a software window titled "Summary of input data and results". Inside, there's a section titled "Annual energy saving" with a dropdown menu set to "Annual energy saving" and a checkbox for "Accumulated". Below this is a table with 12 columns: Nr, Name of the measure, Heat [MWh/year], Electricity for building operation [MWh/year], Electricity for tenants [MWh/year], Total Electricity [MWh/year], District cooling [MWh/year], Other [hot present/year], Water [m³/year], Total annual energy use [MWh/year], and Total [MWh/year]. The table lists various measures like "Before measures", "Improvements in...", "Improved ceiling...", "New ventilation u...", "Change of windo...", and "Improved facade...", along with their energy consumption values. A "Sum" row at the bottom totals the values.

Nr	Name of the measure	Heat [MWh/year]	Electricity for building operation [MWh/year]	Electricity for tenants [MWh/year]	Total Electricity [MWh/year]	District cooling [MWh/year]	Other [hot present/year]	Water [m³/year]	Total annual energy use [MWh/year]	Total [MWh/year]
▶	Measur...	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	0,00	0,00	0,00
1	Improvements in t...	0,00	163,33	0,00	163,33	0,00	-	0,00	163,33	163,33
2	Improvements in t...	130,00	2,00	0,00	2,00	0,00	-	0,00	132,00	132,00
3	Improved ceiling i...	136,66	-2,00	0,00	-2,00	0,00	-	0,00	134,66	134,66
4	New ventilation u...	216,66	71,11	0,00	71,11	17,14	-	0,00	287,77	287,77
5	Change of windo...	58,33	-1,00	0,00	-1,00	0,00	-	0,00	57,33	57,33
6	Improved facade ...	60,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	0,00	60,00	60,00
*	Sum	601,66	233,44	0,00	233,44	0,00	-	0,00	835,11	835,11

Vær opmærksom på, det anbefales at kopiere input og dataresultater først til Excel-tabel og derefter lave en kopi til Word-dokument.

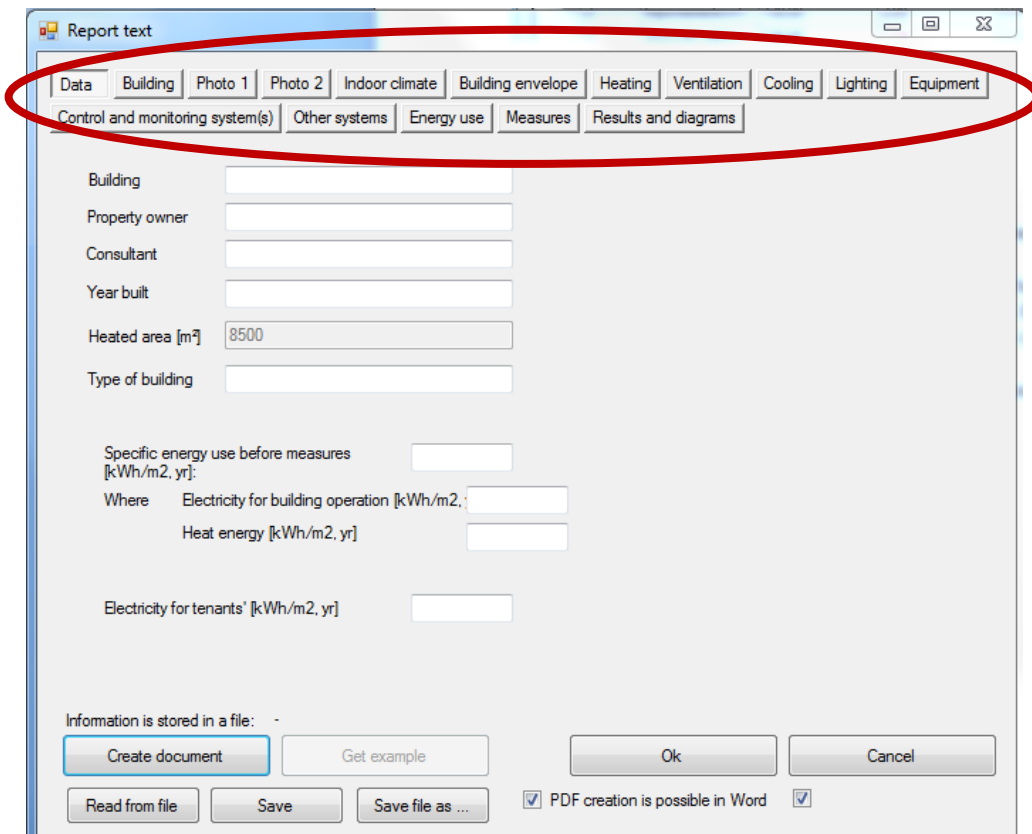
Fra rullemenuen ses underoverskrifter på datatabeller, som man kan vælge, samt hvilke inputdata og resultater, der vises i tabellen.

8 Rapport / Report data

Rapport / Data - funktionen (*Report data*), valgt i hovedmenuen, giver en skabelon til en kort rapport over projektet. Efter at have udfyldt de forskellige felter, oprettes et kort faktablad (som Word- eller pdf-dokument), der beskriver bygningen, pakkelsen og rentabilitetsresultater (fx resultater af trin 1).

Efter valg af **Opret rapport** (*Create report*) vises følgende menu:

The screenshot shows a software window titled "Report text". It has a tabbed interface with the following tabs: Data, Building, Photo 1, Photo 2, Indoor climate, Building envelope, Heating, Ventilation, Cooling, Lighting, Equipment, Control and monitoring system(s), Other systems, Energy use, Measures, and Results and diagrams. The "Data" tab is currently selected and is circled in red. Below the tabs, there are several input fields for building information: Building, Property owner, Consultant, Year built, Heated area [m²] (with the value 8500 entered), and Type of building. There are also fields for energy use: Specific energy use before measures [kWh/m², yr], Electricity for building operation [kWh/m², yr], Heat energy [kWh/m², yr], and Electricity for tenants' [kWh/m², yr]. At the bottom, there is a section for file operations with buttons: "Create document", "Get example", "Ok", "Cancel", "Read from file", "Save", and "Save file as ...". There are also two checkboxes: "PDF creation is possible in Word" and "PDF creation is possible in Word", both of which are checked.

TIP: Hvis du vil have vejledning i at udfylde skabelonen klik på **Se eksempel** (*Get example*) nederst på siden.

Når du er færdig med at indtaste oplysningerne i rapportskabelon, kan en rapport oprettes ved at klikke på Opret dokument.

En oversigt over tiltagene i pakkelsen, et intern rente-diagram og et diagram over energiforbrug før og efter pakkelsen oprettes automatisk i rapporten, baseret på input i de andre menuer i programmet.

For at gemme allerede udfyldt informationer i rapportskabelonen, klik på **Gem fil som** (*Save file as..*) eller **Gem** (*Save*). Eksisterende rapportskabelon kan åbnes ved at klikke på **Læs fra fil** (*Read from file*).